

CML JAARVERSLAG 2025

Inhoudsopgave:

CML Milieuorganisatie Leusden in 2025	2
CML Werkgroep Vlindertuin 2025.....	3
CML Werkgroep Voedselbos 2025	6
CML Energiegroep COOL 2025	7
CML Werkgroep Fijnstof 2025.....	8
CML Werkgroep Afval & Grondstoffen 2025 / alias Daan Duurzaam	10
CML werkgroep Ruimtelijke inrichting – in 2025 niet actief.	11
CML werkgroep Mobiliteit – in 2025 niet actief.	12
Bijlage 1 - Kringloopmeter Leusden - Grondstoffenmonitor Van Afval Naar Grondstof (VANG).....	13

CML Milieuorganisatie Leusden in 2025

In 2025 heeft het bestuur van het CML (en de werkgroepen) om de 6 weken vergaderd. Deze vergaderingen vonden afwisselend plaats bij De Groene Belevens aan de Hamersveldseweg 121 en in het Gemeentehuis aan t Erf nr. 1.

Tijdens deze bestuursvergaderingen werd ook de gang van zaken bij de verschillende werkgroepen van het CML besproken. Ook bespraken we actuele onderwerpen, ontwikkelingen, acties en plannen. De website werd regelmatig geactualiseerd en er werden diverse persberichten geplaatst in de lokale kranten, zowel digitaal als in de huis-aan-huis kranten.

Het bestuur bestond uit 6 personen, te weten

Jan-Willem S, voorzitter;
Jantine van der L, penningmeester
Gerda W, secretaris;
Janny J. vertegenwoordiger van de Vlinder- en Bijentuin;
Mildred K. namens het Voedselbos.
Fred van Duin, namens de Werkgroep Fijnstof

Communicatie en samenwerking

Op de website hebben alle werkgroepen en thema's een eigen pagina. Daarnaast heeft de Vlindertuin een blog met veel foto's en informatie over activiteiten in de vlindertuin. Het voedselbos en de vlindertuin hebben een eigen facebookpagina. Energiegroep COOL heeft een mailinglijst met ca 200 mensen die geïnformeerd worden als er activiteiten zijn.

De Werkgroepen Vlindertuin, het Voedselbos, Energiegroep COOL en de Werkgroep Fijnstof werken zelfstandig en zijn actief onder hun eigen naam. Het werkgroepenoverleg heeft in 2025 niet apart plaatsgevonden. Dit is geïntegreerd in de bestuursvergadering. De werkgroepen hebben los van het bestuur een eigen overlegstructuur.

Historie

CML Milieuorganisatie Leusden is in 1982 opgericht als Comité Milieuzorg Leusden.

CML is een stichting die zich met natuur en milieu in en rond Leusden bezig houdt. Alle leden zijn vrijwilligers.

De stichting is in 1982 opgericht, maar als groep bestond het al veel langer, namelijk als Actiegroep KNALGROEN. Deze actiegroep ontstond in de jaren 70 om het voornemen van het toenmalige gemeentebestuur - namelijk huizenbouw in oostelijke richting over het Valleikanaal – tegen te houden.

Op 30-01-2020 is de Stichting Nieuw Knal Groen opgeheven en als werkgroep onderdeel geworden van CML onder de naam werkgroep Knal Groen. Deze werkgroep is in 2022 eveneens opgeheven vanwege de ver gevorderde leeftijd van vrijwilliger Henk van de P. en vanwege het feit dat er toen geen aanleiding was deze Stichting voort te zetten. Oprichter en 40 jaar trouw lid van Actiegroep Knal Groen, Stichting NKG en de Werkgroep Knal Groen was voernoemde Henk van de P.

Henk heeft op deze dag (30-01-2020) het archief van Nieuw Knal Groen overgedragen aan de secretaris van het CML. Deze heeft het archief geordend en op 02-05- 2023 werd dit archief van NKG in tegenwoordigheid van Henk v.d. P overgedragen aan de heer B. Driessen van de Historische Kring van Leusden. Deze merkte op hier erg blij mee te zijn.

Op verzoek van het Bestuur is aan Henk van de P. op 27 april 2022 een koninklijke onderscheiding uitgereikt. Dit voor zijn vele verdiensten bij de Actiegroep Knal Groen, Stichting Nieuw Knal Groen (NKG) en Werkgroep Knal Groen gedurende 40 jaar.

De Vlindertuin werkt binnen CML nauw samen met Het voedselbos bij de ontwikkeling van activiteiten. Daarbuiten samen met o.a. de Imkersvereniging Eemkwartier, de Vallei Horstee voor de plukakker en de gemeente voor onderhoud aan het bos en de poel. Voor activiteiten wordt samengewerkt met o.a. de VVV, de Groene Belevens en Koetshuis Stoutenburg en het Utrechts landschap.

Energiegroep COOL werkt samen met de energiegidsen van het gemeentelijk energieloket IkWilWatt (is nu energiepunt.nl), DEEL en De Groene Belevens. COOL heeft ook contact met de NMU (Natuur & Milieufederatie Utrecht) in Utrecht.

CML Werkgroep Vlindertuin 2025

Jubileumfeest: 20 jaar vlindertuin 2005 – 2025

Het jubileum werd mede gevierd met mensen die 20 jaar geleden nauw betrokken waren bij de aanleg en ontwikkeling van de vlindertuin zoals de oprichters, ontwerpers, vrijwilligers van het eerste uur. Doel van de aanleg van de vlindertuin was (en is nog steeds) de achteruitgang van de vlinderstand te keren en Leusdenaren te stimuleren en inspireren de eigen omgeving ook vlinder- en bijen vriendelijk te maken. 20 jaar later, ook even een gelegenheid om stil te staan bij wat er is gerealiseerd.

De vlindertuin kwam op hetzelfde terrein waar een groep imkers uit Leusden hun bijenvolken al hadden staan. Dat kwam mooi samen: vlinders én bijen werden immers bedreigd in hun bestaan. Enkele hoogtepunten over de jaren heen: de aanleg van een bloemenplukakker; de bouw van de cocon; plaatsing van zitbanken; aanleg van een educatieve vlinder-kijk-route; plaatsing van naam bordjes bij de planten; toegankelijk maken van de paden voor mensen die gebruik maken van een rollator of rolstoel.

De vlindertuin is uitgegroeid tot een prachtige tuin waar veel te zien, te leren en te beleven is en niet meer weg te denken uit Leusden!

De hamvraag: hoe gaan we het noemen

Sinds 2020 zijn er op het terrein 3 aparte werkgroepen werkzaam, 3 verschillende invalshoeken, echter wel met dezelfde missie: het creëren van zoveel mogelijk bewustwording én het bereiken van een beter voedselaanbod voor mens en dier.

Een rijker landschap begint op kleine schaal.

- **CML Voedselbos** - In 2020 is een deel van de bloemenplukakker vrijgemaakt voor de inrichting van een voedselbos. Het voedselbos is ook onderdeel van CML en wordt beheerd door een afzonderlijke werkgroep.
- **CML Vlindertuin** - Op de kleinere bloemenakker is de overstap gemaakt naar hoofdzakelijk meerjarige inheemse bloemen. Een goede keuze. In 2025 kon er het hele seizoen dat de vlindertuin open was worden geplukt!
- **Imkersvereniging Eemkwartier** - De imkersgroep ging aan de slag met een gedeeltelijke herbepanting van het aangrenzende bosgebied met voor bijen aantrekkelijke drachtbomen.

De naam vlinder- en bijentuin dekte de lading van dit prachtige stuk natuur en bijbehorende activiteiten niet meer. Er werd door diverse mensen enthousiast gezocht naar een nieuwe, overkoepelende én vooral passende naam. **De uiteindelijke keuze: HET GROENE VENSTER!**

16 mei 2025 - jubileumfeest 20 jaar vlindertuin

Tijdens de feestelijke viering van het jubileum onthulde **wethouder Jan Kramer en kinderburgemeester Fiene Ferwerda** in het bijzijn van vele belangstellenden het nieuwe naambord **Het Groene Venster**.

Een prachtige, kleurrijke vlinderdame op stelten zwierde met flapperende vleugels tijdens de feestelijke activiteiten vrolijk rondom het publiek.

Wethouder Kramer sprak daarbij zijn grote waardering en dank uit aan alle vrijwilligers die met veel inzet Het Groene Venster tot iets moois hebben gemaakt. Waar mensen niet alleen iets kunnen leren over natuur, maar ook kunnen genieten van de natuur. Fiene Ferwerda nam haar taak serieus en zij beloofde vlinders, bijen en biodiversiteit blijvend onder de aandacht te brengen

Heel Leusden aantrekkelijk voor vlinders en bijen

In 20 jaar heeft de vlindertuin zich op velerlei manieren gepresenteerd om Leusdenaren bewust te maken van het belang van vlinders, bijen en biodiversiteit. Zij deed dat door het organiseren van activiteiten. Waar mogelijk met andere organisaties. En door deel te nemen aan verschillende 'groen-evenementen' in Leusden

In 2025 waren dat:

- Jubileum- en herfstfeest i.s.m. CML Voedselbos en de Imkervereniging Eemkwartier.
- Lammetjesdag en oogstfeest bij Hoeve Groot Zandbrink.
- Braderie op koningsdag.
- De Groen Geluk markt i.s.m. De Groene Belevens en Groei en Bloei.
- Opentuinendag van Groei & Bloei met beeldenexpositie van Annelies Peters.
- Gluren bij de Buren met een optreden van Sihar Sings Stories.
- Klimaat Doedag workshop voor schoolkinderen.
- Ontvangen van groepen (Tuinclub en mantelzorgers).
- Er was veel publiciteit in de media rondom het 20-jarig bestaan.

Financieel gedragen door velen

Alles wat groeit en bloeit in de vlindertuin werd in de afgelopen 20 jaar mede mogelijk gemaakt door bijdragen van sponsors, fondsen trouwe bezoekers en anderen

In 2025 waren dat

- Bouwbedrijf Heijmans: ontwerp en plaatsing van het naambord Het Groene Venster.
- Rabo Stimuleringsfonds: aanschaf accu-grasmaaier en accubosmaaier.
- Pon (via matchbeurs): nieuwe top laag op het pad in de vlindertuin.
- Zorgboerderij Blommendal (via matchbeurs): omzetten van de composthoop.
- Groen aan de Buurt NMU: naambord voor plantjes.
- Duurzaam doen: bijdrage festiviteiten 20-jarig bestaan.
- Giften en donaties van bezoekers.
- Eigen inkomsten: verkoop van gifvrije vlinder- en bijenplanten (gekweekt door vrijwilligers) en de bloemenplukbonnen.

De vlindertelroute

Sinds 5 jaar loopt er door Het Groene Venster een officiële telroute van De Vlinderstichting. Bij geschikt weer wordt er in het seizoen wekelijks geteld door een groepje vrijwilligers. Het totaal aantal vlinders dat is geteld in 2025: 491.

De soorten die geteld zijn op de route blijven ongeveer gelijk. De verschillende witjes en het bont en bruin zandoogje zijn het vaakst geteld. Gevolgd door de Atalanta en Dagpauwoog. Soms zijn er passanten zoals bijvoorbeeld de keizersmantel en de grote weerschijnvlinder. De koninginnenpage is nu al een paar jaar achter elkaar waargenomen.

Mensen maken het verschil

Een stabiele kern van ongeveer 15 vrijwilligers vormt het kloppende hart van de vlindertuin, een teken van betrokkenheid en binding. Eveline Beukema van Buitenkans Tuinen begeleidde de groep ook dit jaar weer met enthousiasme bij het onderhoud van de tuin. Het aantal bezoekers lag in 2025 tussen de 1300 - 1400 bezoekers. Een lichte stijging.

Nieuw in 2025: er is een tweede coördinator benoemd die een aantal taken heeft overgenomen. Coördinatie van de activiteiten gaat voortaan via duoschap. De kracht van twee!

Vooruitblik

De vlindertuin gaat verder op de ingeslagen weg. De samenwerking en de presentatie tussen de partners van Het Groene Venster wordt uitgebreid: een gezamenlijke flyer, een beachflag en etiketten voor de producten uit Het Groene Venster staan op de agenda, Daarnaast wordt inzet op social media gestroomlijnd, zodat meer mensen in Leusden en omgeving de weg vinden naar deze unieke plek.

CML Werkgroep Voedselbos 2025

Doorontwikkeling

Het afgelopen jaar was voor het voedselbos gericht op verdere ontwikkeling. Met een feestelijke opening en het aansluitende herfstfeest hebben we een mooi openstellingsseizoen gedraaid met veel bezoekers in de weekenden.

Een betrokken groep van 19 vrijwilligers heeft gedurende het jaar actief bijgedragen aan beheer, aanplant en oogst. Gedurende het jaar mochten we 2 nieuwe vrijwilligers verwelkomen, terwijl 1 vrijwilliger is gestopt. Hun gezamenlijke inzet vormt de basis van het succes en de continuïteit van het project.

We zijn met het vrijwilligers team op excursie geweest naar het Voedselbos van Vrijhof Oostwaard in Maarsen. Ook is er een snoeicursus georganiseerd voor het snoeien van appels en peren.

Dankzij een donatie van *Trees for All* en *Duurzaam doen* konden we weer een stuk bij planten met bomen en struiken. Dit werd versterkt door een waardevolle bijdrage van inheemse struiken via *Heg & Landschap*.

Ook is het terrein via dit project verbeterd door aanleg van drainage, wat de afwatering en groeiomstandigheden ten goede komt.

Activiteiten

We hebben deelgenomen aan de Open *Voedselbossendag*, wat zorgde voor extra bekendheid en nieuwe contacten. Daarnaast zijn er drie betaalde excursies georganiseerd. We hebben samen met de KNNV-werkgroep Nachtvliners een nachtvlinderexcursie georganiseerd voor de vrijwilligers van het Voedselbos en de Vlindertuin. De KNNV-plantenwerkgroep heeft een inventarisatie gedaan van aanwezige flora in het Voedselbos. Zij vonden 89 verschillende soorten wilde planten.

Resultaten in natura én financieel

De oogst was in 2025 jaar bijzonder succesvol. Er zijn meer dan 500 potten jam geproduceerd. De appeloogst was overvloedig en is verkocht per ras, als verse appel én verwerkt tot sap in 3-liter verpakkingen. Ook is er cassis geproduceerd en was er voor het eerst een serieuze druivenoogst die is verwerkt tot wijn voor eigen gebruik.

De excursies, verkoop en ontvangen beheersubsidies droegen bij tot een positief resultaat van ruim € 2000,-. Dit bedrag wordt ingezet voor onderhoud van machines, gereedschap aanschaf en eventueel nieuwe aanplant.

Al met al kijken we terug op een inspirerend en productief jaar 2025 waarin samenwerking, natuurontwikkeling en betrokkenheid centraal stonden.

CML Energiegroep COOL 2025

Vergaderingen

COOL heeft in 2025 viermaal vergaderd en had zes actieve leden.

Samenwerking van COOL met de energiegidsen van Leusdens Energieloket IkWilWatt (verder [IWW](#)). De samenwerking is prima. De Energiegidsen doen ook altijd mee in de kraam van COOL op de Braderie van Koningsdag en Kerstmarkt.

Inloopspreekuur (energie)

Elke eerste zaterdag van de maand in de Bibliotheek vindt een inloopspreekuur plaats georganiseerd door IWW en DEEL. Er zijn altijd 2 of 3 energiegidsen van IWW en iemand van DEEL; dit werkt goed. 1 x per maand deed COOL met 1 vrijwilliger mee. Er komen gemiddeld tussen 10 en 20 mensen langs afhankelijk van het thema.

Verkenning Domotica

Vier vrijwilligers hebben aandacht besteed aan een mogelijk nieuw te vormen werkgroep met als thema 'energiebesparing met behulp van Domotica'. Eerstens onder COOL omdat Domotica een relatie heeft met energiebesparing. Later mogelijk als geheel nieuwe CML-werkgroep omdat Domotica an sich een uiterst veelomvattend én complex werkgebied is: qua thuisaccu's en besturingssoftware (Energie Management Systemen).

Het plan voor 2025 was om 2 informatieavonden te organiseren. Een voor inventarisatie van gelijkgestemden. De tweede om daar inhoudelijk verder vorm aan te gaan geven. De eerste informatieavond is gehouden op 22 oktober 2025. Met een ad hoc invallende presentator.

Door gebrek aan tijd van de initiator staat de verdere vooruitgang vooralsnog on hold.

Zichtbaarheid in de Gemeente Leusden

Onze inzet is altijd, dat we ons als COOL vaak willen laten zien in de gemeente. Dat is redelijk gelukt: we hebben verschillende projecten gedaan, te weten:

1. Aanwezig met een kraam op de Braderie Koningsdag (april);
2. Aanwezigheid bij jaarlijkse opening Vlinder- en Bijentuin en Voedselbos (mei)
3. Deelname aan de jaarmarkt in september. COOL heeft meegedaan aan het organiseren van de jaarlijkse energiemarkt. Deze heeft plaats gevonden in het centrum tegelijk met de jaarmarkt van Leusden. COOL heeft daarbij leveranciers uitgenodigd en een afvaardiging van COOL is er aanwezig geweest.

Publiciteit Leusder Krant

Een vrijwilliger heeft een artikel geschreven voor de Leusder Krant over 'Electriciteitstekort en netcongestie'.

April 2025 overleg met de gemeente

Een overleg heeft plaats gevonden met vertegenwoordigers van de gemeente en IWW en COOL en DEEL. Een greep uit het besprokene: Energiemiddag in oktober, braderie Koningsdag, Wijkgroepen/buurtteams.

In mei is een kennismaking gesprek geweest met de Gemeentelijke Coördinatoren Buurtaanpak.

Toekomst

Wat opvalt is dat tot nu toe COOL in het verleden de organisator was van de energie markten, maar dat nu de gemeente met betaalde krachten dat overneemt. COOL betwijfelt of zij daarom op dat gebied nog wel toegevoegde waarde heeft. Dat was ook voor één lid van COOL om niet aan deze energiemarkt mee te doen omdat hij, maar ook de anderen, als vrijwilliger het gevoel hadden zich gratis in te laten zetten en weinig zeggenschap te hebben.

Waar de afdeling Duurzaamheid en de afdeling Communicatie van de gemeente werken met 9 mensen, heeft COOL dat altijd op basis van vrijwilligerswerk gedaan.

COOL heeft zichzelf in deze overbodig gemaakt. De gemeente en een partij als DEEL nemen hiermee het initiatief/thema van COOL over.

Reacties van enkele CML-bestuursleden: *‘aan eigen succes ten onder gegaan’* en *‘hoe mooi is het dat de gemeente initiatieven vanuit de samenleving overneemt’!*

Dit constaterende rijst bij leden van de energiegroep de vraag met welke toegevoegde waarde COOL nog een bijdrage kan leveren aan het thema energie (bijvoorbeeld via domotica en/of verbreden naar klimaat). Ofwel: wat doen we met Energiegroep Cool? Opheffen of laten slapen? Opheffen is (nog) niet aan de orde; de naam COOL houden we nog even aan. Praktisch omdat de naam COOL bij veel Leusdenaren bekend is. Op 15 juli 2026 wordt e.e.a. geëvalueerd.

CML Werkgroep Fijnstof 2025

Landelijke status

De Gemeente Leusden staat qua aantal fijnstofmeters per 1000 inwoners volgens het RIVM nu voor het 2^e jaar nog steeds op de 1^e plaats. Inmiddels met 70 fijnstofmeters.

Leusden loopt daarmee, ook qua techniek en innovatie voorop in Nederland.

Een mooi voorbeeld van [citizen science](#) door inwoners van Leusden.

Organisatie en doel werkgroep

De werkgroep Fijnstof is opgericht in 2021. Deze groep vrijwilligers is onderdeel van de Stichting CML milieuorganisatie Leusden en wordt vanuit de Gemeente Leusden ondersteund via De Groene Belevens.

Waarom? Fijnstof is onzichtbaar, maar heeft een enorme impact op onze gezondheid. Gestart is met het meten van fijnstof, want meten is weten. **Daarom!**

Het **doel van de werkgroep** is om Leusdenaren te betrekken bij en bewust te maken van het bestaan en de gevaren van fijnstof én hoe we zelf invloed kunnen uitoefenen om de

schadelijke gezondheidseffecten te beperken. Bewustmaking is het uitgangspunt, er is geen sprake van een activistische insteek.

Samenstelling werkgroep: het team wordt gevormd door 9 bevoegde leden, elk met hun eigen specialisme. Heel uiteenlopende specialismen die deze bijzondere samenwerking mogelijk maken. [Lees meer in de folder van de werkgroep.](#)

Activiteiten 2025

- 16 april 2025 – Opnieuw geslaagde (4e) workshop ‘Bouw je eigen fijnstofmeter’ met 12 deelnemers.
- In juli 2025 is een [open brief aan alle raadsleden](#) gestuurd om aandacht te vragen voor belang van fijnstof en gezondheid in Leusden, mede ter voorbereiding van de verkiezingsprogramma's in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen begin 2026. De politieke fracties is daarbij een driepuntenplan voorgelegd. Dat bestaat uit:
 1. het ondertekenen van het [Schone Lucht akkoord](#) door de Gemeente Leusden.
 2. De **organisatie van een Schone Lucht Campagne** door de Gemeente om inwoners van Leusden bewust te maken van wat zij zelf kunnen doen om bij te dragen aan een schone lucht omgeving.
 3. Plus de start van een **meetcampagne fijnstof met en bij basisscholen** door de CML werkgroep Fijnstof. Om kinderen (en via hen hun ouders) bewust te maken van het belang van schone lucht. Omdat reacties uitbleven heeft de werkgroep nogmaals om deze aandacht gevraagd via een artikel in de Leusderkrant:
- 15 en 16 oktober 2025 Informatiesessie Fijnstofmetingen. Fijnstof meten we voor onze gezondheid! Ca. 14 mensen bezochten de sessie.
- Bezoek aan de jaarlijks terugkerende **SLA dag** (Schone Lucht akkoord) van het RIVM. Dit keer met een **informatiestand** voor de andere deelnemers.
- Diverse contacten onderhouden met de Gemeente over o.a. de Nieuwe Omgevingswet en de bijdrage daarvoor van de werkgroep en over locaties in het buitengebied waar nog fijnstofmeters geplaatst kunnen worden. Zoals Gemeentewerf, Milieustraat en Brandweerkazerne.
- Verspreiding via publieke locaties van de Promotiefolder ‘Fijnstof = Klein Stof’.
- Het communiceren van informatie over fijnstof via de website, nieuwsbrieven en de Leusderkrant. Zoals bijvoorbeeld over de vuurwerkuitstoot tijdens de jaarwisseling 2025/2026.
- Technische doorontwikkeling van de fijnstofsensoren naar een andere vorm van communicatie: LTE in plaats van Wifi. LTE: Long-Term Evolution = 4G de mobiele netwerkstandaard die zorgt voor snel en betrouwbaar draadloos internet.
- Regelmatige periodieke vergaderingen met leden van de werkgroep. Constructief: afhankelijk van meeting-onderwerp zijn alleen de benodigde specialismen aanwezig. . Indien nodig zijn alle leden aanwezig. Bijvoorbeeld bij de voorbereiding van de workshop.

Werkgroep Fijnstof Leusden wil aandacht voor schone lucht in verkiezingsprogramma's

POLITIEK GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN 2026 LEUSDEN • Foto: DGB • 2 okt 2025, 09:00

Vooruitblik

- Continueren van informatieverstrekking en workshops. Dit keer mede gericht op aanwezigheid van de jeugd tijdens een workshop.

- Start van een **meetcampagne fijnstof met en bij basisscholen** door de werkgroep. Om kinderen (en via hen hun ouders) bewust te maken van het belang van schone lucht.
- Verder uitrollen van de fijnstof/VOS sensoren en ontwikkeling dashboard (Data-analyse). VOS: Vluchtige Organische Stoffen. Engels VOC.
- Op plekken waar wifi onvoldoende werkt (slechte bereikbaarheid) wordt een 2e optie mogelijk gemaakt via LTE techniek (gsm-verbindingen).
- Het ontwikkelen en opnemen van meetmogelijkheden (inrichting dashboard) van 3D geluid (t.b.v. het volume én de richting van het geluid).

CML Werkgroep Afval & Grondstoffen 2025 / alias Daan Duurzaam

Algemeen:

In verband met langdurige ziekte van Dhr. Tilma hebben er minder activiteiten op dit gebied plaats gevonden in 2025. Daan Duurzaam volgt normaal gesproken de gemeentelijke resultaten rond grondstoffen en restafval met de ontwikkeling van de lokale grondstoffenmonitor. Door ziekte van Dr. Tilma voornoemd is er in 2025 minder overleg geweest met de gemeente Leusden

Contact door Correspondentie

Er is wel 2 maal correspondentie gevoerd tussen Dhr. Tilma en Mevr. van Ruitenbeek, Beleids- en Beheersadviseur afval en grondstoffen.

15-10-2025

1. m.b.t. het nieuw grondstoffenbeleidsplan 2026 – 2030 en
2. de prullenbakken in de winkelcentra

Flankerende maatregelen zijn gewenst om het illegaal gebruik van de huidige openbare prullenbakken en zwerfvuikleppen tegen te gaan.

Een gevoelig thema dat vraagt om een circulaire visie 'van afval naar grondstofvisie' (VANG).

18-12-2026

M.b.t. het streven Van gemeente Leusden om van 78 naar 50 kg restafval per huishouden te komen, een forse ambitie.

Landelijk gezien doet Leusden het qua afvalinzameling heel erg goed. Gemeenten met DIFTAR (zoals Leusden)scoren aanzienlijk beter dan gemeenten zonder diftar.

Het percentage afgekeurde PMD-inzameling in Leusden is slechts 14%.

Gemeente Amersfoort bijv. heeft 24% afgekeurde PMD.

Leusden doet aan *bronscheiding* (scheiding aan de bron).

Kringloopmeter Leusden

De Kringloopmeter Leusden geeft, als enige grondstoffenmonitor in ons land, inzicht in het percentage sluikstroom door middel van ontwijkgedrag. Veelal gaat het om het zogenaamde 'nulaanbod' dat anoniem wordt gedeponeed.

Ook wordt voor grof afval gebruikt gemaakt van de particuliere markt i.p.v. de betaalstroom van de milieustraat 't Spiegel.

Er ontstaat enig inzicht in het nul-aanbod. Een aantal huishoudens maakt slechts incidenteel, of structureel als 'nul-aanbieder', gebruik van een 'gratis' zijspoor en laten dus het 'dure' hoofdspoor ongebruikt.

Lokale Grondstoffenmeter

In 2025 is verder gewerkt aan de lokale Grondstoffenmonitor, de Kringloopmeter Leusden, zie hierna onder het kopje 'Kringloopmeter Leusden'.

Het wensbeeld voor 2025 is volgens VANG- (Van Afval Naar Grondstoffen) richtlijnen gesteld op 55 kg fijn en grof Restafval. Voor 2030 is in 2021 een uitwerking gemaakt van het circulaire wensbeeld van 30 kg per inwoner.

Het wensbeeld gaat uit van uitiem huishoudelijk restafval plus nog aanwezige stromen van restgrondstof.

De Papierinzameling met blauwe kliko's is in 2022 door de gemeente Leusden gerealiseerd.

Zie bijlage 1: Kringloopmeter Leusden

CML werkgroep Ruimtelijke inrichting – in 2025 niet actief.

CML werkgroep Mobiliteit – in 2025 niet actief.

- einde CML jaarverslag 2025 -

Bijlage 1 - Kringloopmeter Leusden - Grondstoffenmonitor Van Afval Naar Grondstof (VANG)

Ambitie 2025 : 55 kg (45+10) kg 2030: 30 kg (25+5) kg restafval per inwoner per jaar

	Grondstofstroom (materiaalstroom)	Gemeente (kg per inwoner per jaar)					
		Dalfsen 2023	Leusden 2025	Herval 2020	Leusden 2030	Leusden 2014	Leusden 21 2023
1	Textiel	2	2	3	1	6	3 3
2	Glas	2	2	3	1	7	2 1
3	GFT	9	14	25	8	40	19 20
4	OPK (Oud Papier en Karton)	1	2	8	2	16	4 2
5	PB(M)D Plastic, Blik, (Metaal), Drankkarton	4+3	4	8	4	38	3 4+7=11
6	Luiers	9	8	12	4	16	16 7
7	Rest Fijn	19	13	26	5	27	22 29
	Sub totaal	49	45	85	25	150	69 73
8	Rest grof	6	10	15	5	30	15 11
9	0-aanbod	31 OVS	31 OVS	0	31 OVS	0	OVS 31
	VANG restafval	86	86	100	61	180	115 115
	Totaal Huish Rest	55	55	100	30	180	84 84
	Grondstoffen apart (oa tuingroen)	332	345	300	270	436	354 367
	alle grondstofstromen	387	400	400	300	616	438 451
0	Scheidingspercentage	87%	86%	75 %	90%	70%	81 % 81 %
*	FG TR Ultiem Restafval	25	23	41	10	57	37 40

In 2023 toename van 69 kg naar 73 kg huishoudelijk afval mede door 7 kg afkeur per inwoner PB(M)D, Dalfsen 3 kg (2.8 kg) afkeur vanwege stoorstoffen;

Daling Luiers van 16 kg in 2021 naar 7 kg in 2023; inzameling middels OVS;

Leusden 2014 als Nulmeting
*Herval 2020 = Gemeente VANG 100 kg N. B. Zonder Diftarsysteem;

FG TR = Fijn Grof Totaal Restafval; 'echt' onvermijdbaar, ultiem, restafval;

Toelichting 9 : 0-aanbod; aannname middels ontwijkgedrag 20 kg en 11 kg dalend aanbod KWD-sector;

OVS = Ondergronds Verzamel Systeem met Diftar;

Burgemeente Woudenberg, Diftar Rova, kent een totaal van 394 kg in 2023 (422 kg in 2021);

Kringloop Meter Leusden = effect-indicator en/of circulaire maatstaf restafvaldoelstelling;

11 november 2024; Auteur Fokko J. Tilma CML Leusden / Daan Duurzaam Leusden